

Asia: VM/1143/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle Digi- ja väestötietovirastoa koskevaksi lainsäädännöksi sekä laeiksi eräiden rekisterihallintoa koskevien lakien muuttamisesta

Yleiset kommentit

Yleiset kommentit luonnoksesta

Itä-Suomen aluehallintovirasto pitää maistraattien ja maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikön sekä Väestörekisterikeskuksen yhdistämistä tarpeellisenä yhdeksi uudeksi virastoksi tehokkaamman toiminnan sekä asiakaspalvelun näkökulmasta. Asiakkaille on helpompaa, saada asiansa vireille ja hoidettua missä tahansa viraston yksikössä sähköisen järjestelmän, toimipisteen tai yhteispalvelun asiointipisteen kautta. Lakiluonnoksessa mainitaan tehtävien yhdistäminen, mutta kuitenkin kyseessä on myös organisaatioiden yhdistäminen uudeksi virastoksi.

Virastot eroavat siinä, että Väestörekisterikeskuksella on valtakunnallinen toimivalta eikä sillä ole alueellisia tehtäviä. Maistraattien toimivalta on pääasiassa alueellista. Yhdeksän maistraattia toimivat kattavasti koko maassa 36 palvelupisteessä ja 47 yhteispalvelupisteessä. Palvelut ovat siten kohtuullisen hyvin saavutettavissa. Kuitenkin maistraatilla on tehtäviä, jotka vaativat henkilökohtaista asiointia tai alueellista läsnäoloa kuten holhoustoimeen liittyvä edunvalvonta tai tehtäviä. Tehtävät vaativat myös alueella toimimista yhdessä muiden organisaatioiden kuten käräjäoikeuksien kanssa. Osaa tehtävistä voidaan hoitaa keskitetysti.

Organisaatiouudistus

Kommentit virastojen organisointia koskevista ratkaisuista yleisesti

Uusi organisaatio voidaan katsoa syntyvän, kun useampi toiminnoiltaan tai rakenteeltaan erilainen virasto liitetään yhteen. Maistraattivirastoja on yhdeksän ja ne toimivat alueellisesti koko Suomen kattavasti. Lisäksi liitetään kokonaisuuteen maistraattien ohjaus- ja valvontayksikkö Itä-Suomen aluehallintovirastosta. Väestörekisterikeskus on keskushallinnon viranomainen ja toimivalta valtakunnallinen. Kuitenkin lakiluonnoksessa ikään kuin Väestörekisterikeskus säilyisi samanlaisena

ja muut yhdistetään siihen, jolloin henkilöstö on siirrossa uuden viraston alkaessa erilaisessa asemassa.

Maistraattien asiakaspalvelupisteverkosto on ollut melko kattava. Kun valtion toimipisteitä muodostetaan jatkossa, tulisi asiakaspalvelua sekä asiakkaan asiointia tukevia palvelukanavia suunnitella yhdessä suunnitellun Lupa- ja valvontaviraston kanssa, koska molemmilla on vähintään maakunnallinen palveluverkko. Nykyisellään Yhteispalvelu kattaa osan maistraatin asiakkaiden tarvitsemasta palvelusta, mutta silti tarvitaan toimipaikkaverkostoa.

Kansalaisten tasavertaisen palvelun saamiseksi tulee varmistaa, että koko Suomeen jää kattavasti alueellisia toimipisteitä tulee, koska useat maistraatin palvelut vaativat tulevaisuudessakin kansalaisten käyntiasiakkuutta. Toisaalta digitaalinen toimintatapa mahdollistaa osan maistraattien työn tekemisen eri osissa maata olevissa toimipisteissä, jolloin nykyinen maistraattien verkosto on alueellinen mutta samalla tehokas.

Henkilöstön asema ja sijoittuminen

Kun uusi Digi- ja väestövirasto muodostetaan, maistraattien ja Itä-Suomen aluehallintovirastossa toimivan maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikön

henkilöstö siirretään uuteen virastoon, mutta Väestörekisterikeskuksen henkilöstö ei siirtyisi, vaan he pysyisivät uudelleennimetyn viraston palveluksessa. Suurin osa viraston henkilöstöä tulee maistraateista, (vuonna 2017) 641 henkilötyövuotta ja pienempi osa Väestörekisterikeskuksesta, 152,5 henkilötyövuotta, jotka pysyisivät ikään kuin entisessä virastossa. Kokonaisuudessa ollaan muodostamassa uutta virastoa ja henkilöstön asema siirrossa tulee lähtökohtaisesti olla yhdenvertainen. Maistraattien henkilöstö työskentelee eri puolilla maata asiakaspalvelun takia. Koska digitaalisessa virastossa töitä voidaan tehdä eri paikkakunnilta käsin, työntekijöille tulee mahdollistaa työ sekä virkapaikka nykyisellä työssäkäyntialueella. Myös uudelle perustettavalle virastolle tulee hakea pääjohtaja, koska Digi- ja väestövirasto on uusi organisaatio.

Kommentit lakiin Digi- ja väestötietovirastosta

Viraston nimi

Digi-alkuinen nimiehdotus ei ole erityisen hyvä, koska kaikkien virastojen ja organisaatioiden toiminta digitalisoituu. Millä perusteella yksi virasto voisi käyttää digivirasto- nimikettä.

Nimilyhenne VXM ei ole hyvä, koska tämän kaltaisten lyhenteiden ja nimien tulisi ehdottomasti olla suomen kieltä tai asiakkaille helpommin ymmärrettävä lyhenne. Mistä lyhenne yleensä on muodostettu?

Muu rekistereitä ja tiedonhallintaa koskeva sääntely

Yleiset kommentit virastojen tietojen käsittelyä koskevista ratkaisuksista

-

Kommentit väestötietolain (661/2009) muuttamisesta

-

Kommentit Digi- ja väestötietoviraston eräistä henkilörekistereistä annettavaan lakiin

-

Kommentit muihin viraston tietojenkäsittelyä koskeviin säännöksiin

-

Tekniset säädösmuutokset

Kommentit säädösten valmistelusta ja muutostarpeiden kartoituksesta

-

Puuttuuko lausuntopyynnön liitteenä olevasta luettelosta (Liite 2) jokin laki, jota olisi muutettava organisaatiouudistuksen myötä?

-

Esityksen vaikutukset

Kommentit esityksen vaikutuksista

-

Muut kommentit

Muut kommentit

-

Jakonen Sirkka
Itä-Suomen aluehallintovirasto

Kääriäinen Tuula
Itä-Suomen aluehallintovirasto

